

Warszawa, dnia 16 czerwca 2023 r.

Poz. 1125

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 15 czerwca 2023 r.

w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

Na podstawie art. 189 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki i tryb udzielania zaliczek beneficjentom oraz rozliczania tych zaliczek, w tym zwrotu środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa,
 - 2) zakres wniosków o płatność oraz terminy składania tych wniosków
- w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

§ 2. 1. Zaliczka jest udzielana beneficjentowi:

- 1) jeżeli przewiduje to umowa o dofinansowanie, o której mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2140), zwana dalej „umową o dofinansowanie”;
- 2) wyłącznie na koszty kwalifikowalne operacji określone w umowie o dofinansowanie.

2. Zaliczka jest wypłacana w terminie, wysokości i w sposób określony w umowie o dofinansowanie pod warunkiem dostępności środków na właściwym rachunku budżetu państwa.

3. Zaliczki pochodzące z dotacji z budżetu państwa, niewydatkowane w ramach operacji, podlegają zwrotowi do budżetu państwa nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.

4. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających terminową wypłatę zaliczki, instytucja pośrednicząca, z którą beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie, zwana dalej „instytucją pośredniczącą”, informuje beneficjenta na piśmie o przewidywanym terminie wypłaty zaliczki.

§ 3. 1. Wysokość wypłaconej zaliczki nie może przekroczyć wysokości kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie.

2. Zaliczka może być wypłacona beneficjentowi jednorazowo albo w transzach.

3. Jednorazowa kwota wypłaconej zaliczki albo transzy zaliczki nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 30% kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie, chyba że umowa o dofinansowanie przewiduje złożenie wniosku o płatność w terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia otrzymania przez beneficjenta tej zaliczki lub transzy zaliczki.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rybołówstwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 716).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497, 658, 803 i 1059.

§ 4. 1. Zaliczka lub jej transza jest wypłacana na wniosek o jej wypłatę złożony przez beneficjenta do instytucji pośredniczącej, w terminie wskazanym w tym wniosku, jednak nie wcześniej niż w terminie 21 dni od dnia jego złożenia, z tym że jeżeli przewidywany termin przekazania środków z rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi zleceń płatności przypada wcześniej niż 21 dni od dnia złożenia tego wniosku, zaliczka lub jej transza może zostać wypłacona w terminie krótszym niż 21 dni od dnia złożenia tego wniosku.

2. Zaliczka jest wypłacana na wyodrębniony rachunek bankowy beneficjenta przeznaczony wyłącznie do obsługi tej zaliczki.

3. Wydatki z rachunku, o którym mowa w ust. 2, są dokonywane w formie bezgotówkowej.

4. Wydatki dokonane z naruszeniem przepisów ust. 3 lub § 2 ust. 1 pkt 2:

- 1) nie są kosztami kwalifikowalnymi, o których mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) stanowią pomoc wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy.

5. Beneficjent jest obowiązany do zwrotu odsetek bankowych zgromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 2, chyba że wyrazi zgodę na pomniejszenie kolejnych płatności w ramach przyznanej pomocy o kwotę tych odsetek.

§ 5. 1. W przypadku gdy umowa o dofinansowanie przewiduje wypłatę zaliczki w kilku transzach, wypłata drugiej i kolejnych transz następuje na wniosek o wypłatę zaliczki złożony przez beneficjenta po wydatkowaniu przez niego co najmniej 90% dotychczas otrzymanej kwoty zaliczki.

2. W celu udokumentowania wydatkowania zaliczki, o którym mowa w ust. 1, beneficjent przedstawia instytucji pośredniczącej wykaz dokonanych wydatków wraz z wyciągiem z rachunku, o którym mowa w § 4 ust. 2.

3. Instytucja pośrednicząca wyraża zgodę na wypłatę drugiej i kolejnych transz zaliczki w terminie 14 dni od dnia udokumentowania wydatkowania zaliczki, o którym mowa w ust. 1, z tym że wyrażenia takiej zgody nie uważa się za dokonanie rozliczenia wydatków udokumentowanych przez beneficjenta zgodnie z ust. 2.

§ 6. 1. Zaliczka jest wypłacana beneficjentowi po ustanowieniu i wniesieniu przez niego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie.

2. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, zostaje zwolnione po całkowitym rozliczeniu zaliczki wypłaconej na realizację operacji.

3. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, jest ustanawiane w formie weksła niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, w przypadku gdy:

- 1) wartość zaliczki nie przekracza 5 000 000 zł lub
- 2) beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jest instytutem badawczym w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498), bez względu na wysokość zaliczki.

4. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w ust. 3, nie jest możliwe ustanowienie zabezpieczenia w formie weksła niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, beneficjent wskazuje jedną z form zabezpieczenia, o których mowa w ust. 5.

5. W przypadku gdy wartość zaliczki przekracza 5 000 000 zł, zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, jest ustanawiane w wysokości co najmniej równoważności najwyższej transzy zaliczki wynikającej z umowy o dofinansowanie, w jednej lub kilku z następujących form wskazanych przez beneficjenta:

- 1) poręczenia bankowego;
- 2) gwarancji bankowej;
- 3) gwarancji ubezpieczeniowej;
- 4) weksła z poręczeniem wekslowym banku;
- 5) zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 6) hipoteki.

6. Hipoteka, o której mowa w ust. 5 pkt 6, jest ustanawiana wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem tej hipoteki, w przypadku gdy instytucja pośrednicząca uzna to za konieczne ze względu na potrzebę należytego zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie.

7. W przypadku rozliczenia przez beneficjenta całości zaliczki w ramach operacji, w której zabezpieczenie było ustanowione w jednej z form określonych w ust. 5, zabezpieczenie to może, na wniosek beneficjenta, ulec zmianie i przyjąć formę weksla niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową. Rozpatrując wniosek beneficjenta, instytucja pośrednicząca bierze pod uwagę potrzebę należytego zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie oraz dotychczasowy przebieg realizacji operacji.

8. W przypadku zawarcia przez beneficjenta z daną instytucją pośredniczącą kilku umów o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” realizowanych równocześnie, jeżeli łączna wartość zaliczek wynikająca z tych umów:

- 1) nie przekracza 5 000 000 zł – zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z każdej z tych umów jest ustanawiane w formie określonej w ust. 3;
- 2) przekracza 5 000 000 zł – zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie, której zawarcie powoduje przekroczenie kwoty, o której mowa w ust. 5, oraz każdej kolejnej umowy o dofinansowanie jest ustanawiane w formach określonych w ust. 5.

9. Wartość zaliczki ustala się na dzień wypłaty zaliczki lub jej transzy wskazany we wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1, i stanowi ona sumę kwoty zaliczki lub jej transzy ujętej w tym wniosku oraz kwoty dotychczas otrzymanej i nierozliczonej zaliczki.

§ 7. 1. Rozliczenie zaliczki lub jej transzy polega na wykazaniu przez beneficjenta wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność złożonym do instytucji pośredniczącej w terminach i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz potwierdzeniu kwalifikowalności tych wydatków przez tę instytucję zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 24 ust. 1, 2 i 4 ustawy.

2. Rozliczenie zaliczki lub jej transzy może polegać również na zwrocie tej zaliczki lub jej transzy, pod warunkiem złożenia wniosku o płatność na kwotę i w terminie określonych w umowie o dofinansowanie, nie później niż w dniu złożenia tego wniosku.

§ 8. 1. Termin złożenia wniosku o płatność w celu rozliczenia dotychczas otrzymanej zaliczki określa umowa o dofinansowanie.

2. W przypadku gdy pozostała do rozliczenia kwota dotychczas wypłaconej zaliczki przekracza 60% kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie, termin złożenia wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 90 dni od dnia otrzymania zaliczki lub tej transzy zaliczki, po wypłaceniu której wysokość dotychczas otrzymanej kwoty zaliczki przekroczyła 60% kwoty dofinansowania.

3. W przypadku operacji realizowanych przez lokalne grupy działania w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b i c ustawy, termin złożenia wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1, określają przepisy wydane na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy w ramach danego priorytetu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy, w ramach którego jest realizowana operacja. Przepisów ust. 2 oraz § 3 ust. 3 nie stosuje się.

§ 9. 1. Wniosek o płatność w celu rozliczenia dotychczas otrzymanej zaliczki, poza spełnieniem wymagań określonych w aktach wykonawczych wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 lub 2 ustawy, zawiera dane niezbędne do rozliczenia otrzymanej zaliczki, w tym:

- 1) kwotę zaliczki otrzymanej przez beneficjenta;
- 2) kwotę niewykorzystanej części zaliczki;
- 3) kwotę odsetek bankowych uzyskanych od wypłaconej zaliczki;
- 4) wyciąg z rachunku, o którym mowa w § 4 ust. 2.

2. Do wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające prawidłowość rozliczenia zaliczki.

§ 10. Do umów o dofinansowanie:

- 1) zawartych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia,
- 2) zawieranych w wyniku rozstrzygnięcia naborów wniosków o dofinansowanie ogłoszonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.³⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *R. Romanowski*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. poz. 458), które utraciło moc z dniem 4 czerwca 2023 r. zgodnie z art. 142 ust. 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079).